



ELŐSZÓ

Többszörösen is a kisebbséghez tartozom Ausztriában: idegen akcentussal beszélő magyarként élek egy német nyelvű országban, zsidóként katolikusok és protestánsok között, rokonok nélkül, mivel néhai feleségem, Margaret angol volt, drága feleségem, Zsóka pedig tősgyökeres budapesti, akárcsak én.

És mindennek ellenére vallom, amit Joseph Roth is ír *A Kapucinus kriptában*: Ausztria „nem állam, nem haza, nem nemzet”, hanem „az egyetlen nemzetfeletti nemzet a világon”, az egyetlen ország, legalábbis számomra, ahol én is, akárcsak egykor Roth, lehetek „egyszerre hazafi és világpolgár”.ⁱ Jelen kötet kritikai folytatása *Az osztrák titok. 50 év a hatalom kulisszái mögött* című munkámnak, amely 2008-ban a legnépszerűbb politikai könyv volt Ausztriában. Ez a mostani a korábbinál keményebb ítéletet mond a politikai szereplőkről, reményeim szerint nem igaztalanul.

Egy sokat próbált új osztrák ír ebben a könyvben a sokat próbált Ausztriáról,ⁱⁱ arról az országról, amely 1957. február 4-én befogadott, mint előttem sokakat, 1959. szeptember 29-én pedig állampolgárságot adott. Írásom kritikus szeretetből és mélyen gyökerező hálából, ugyanakkor a jövő iránti aggodalomból is született. Több mint ötven politikussal és közéleti szereplővel

ⁱ Déri György fordítása. (A ford.)

ⁱⁱ A kötet eredeti címe, *Vielgeprüftes Österreich* (sokat próbált Ausztria), az osztrák himnusz egyik sora. (A ford.)

beszélgettem (nevük a könyv végén, a köszönetnyilvánításban szerepel), a jelenkor történetével foglalkozó elemzéseket és dokumentumokat dolgoztam fel, és összefoglaltam személyes élményeimet is.

Nem azzal a kérdéssel foglalkozom, hogy „Mi jön most?”, hanem tanulságokat igyekszem levonni a múltból, hogy rámutassak: mi az, amit el kell kerülnünk, és mi az, amit meg kell tennünk. Ebben az értelemben könyvem figyelmeztetésnek is tekinthető.

Bécs, 2022. június